

viðmerking

Vilja ikki gera burturspilt arbeiði

Tað er órimligt, at teir, sum bjóða, skulu gera hvør sín nøgdarlista

Norðlýsið 20.01.95 leggur Handverksmeistarafelagið undir at hava stæðgað byggingini av nýggju politistøðini í Klaksvík, og í Dimmalætting 24.01.95 leggur »bak« handverksmeistarar undir at elva til ósemjur og boykott á arbeiðsmarknaðinum. Hvørin teirra hevur vent sær til Meistarafelagið í Klaksvík ella Føroya Handverksmeistarafelag at spyrja eftir okkara sjónarmiðum.

Ti nýðst Føroya Handverksmeistarafelag at greiða eitt sindur frá, hvat ið veruliga er farið fram við viltjandi útbjóðingini av politistøðini, og hví felagið krevur ein nøgdarlista.

Ráðgevari og byggiharri

Tað er danska ráðgevandi felagið, Stærmoose & Isager, ið projekterar politistøðina. Hetta ráðgevarafelagið hevur áður havt fleiri uppávur í Føroyum og kennir Standardfrivarnið hjá Føroya Handverksmeistarafelag og veit tí, at meistarafelagið krevur, at ein nøgdarlisti fylgir við útbjóðingartilfarinum. Okkara handverksmeistarar hava altíð verið væl nøgdir við tað tilfar, ið Stærmoose & Isager (S & I) hevur latið úr hondum.

S & I vil eisini fegð gera ein nøgdarlista til politistøðina, men byggiharrin, danska lögmaláráðið, vil ikki gjalda. Hetta letur S & I

okkum vita í telefonini hin 21.11.94 og spyr, um meistarafelagið kann víkja frá kravnum um nøgdarlista. Meistarafelagið svaraði S & I skrivliga aftur, at tað fer ikki at broyta mannagongdina, og at føroyskir meistarar fara ikki at bjóða, um einin nøgdarlisti fylgir við útbjóðingartilfarinum.

Hin 10.01.95 skrivur ríkispolitiið til meistarafelagið, at tað harmast um, at meistarafelagið ikki kann víkja frá kravnum um nøgdarlista.

Felagið hevur svarað ríkispolitinum og greitt frá, hví felagið krevur nøgdarlista. Felagið hevur eisini ávarað ríkispolitiið ímóti at bjóða arbeiðið út utan nøgdarlista og lata danskum entreprenurum arbeiðið, tí tað fer at elva til óneyðugt stríð.

Hví nøgdarlista?

Handverksmeistarar í Føroyum eru vanir at arbeiða eftir danskum reglum (Almindelige Betingelser for arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed, stytt AB). Í AB verður kravt, at útbjóðingartilfarið skal vera eintýtt og skrivað soleiðis, at tað er týðuligt og klárt, hvat ið meistarin skal gera ella veita.

Hesi krøv, heldur FHMF verða best nádd, tá ið ein nøgdarlisti fylgir við útbjóðingartilfarinum. Á tann hátt koma allir tilbóðgevarar at bjóða upp á sama

arbeiði, soleiðis sum løgtingslógin um útbjóðingar eisini krevur.

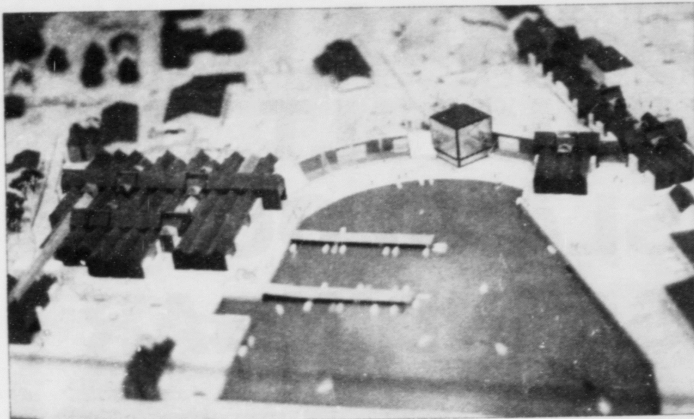
Hóast dansk meistarafelag ikki hava somu fyrivarni sum vit, so er ferð eftir ferð at síggja í danskum bløðum, at danskir meistarar og entreprenørar halda tað vera órimligt, at allir teir bjóðandi skulu gera hvør sín nøgdarlista. Í tí liggur nógv burturspilt arbeiði.

Tá ið byggiharrin ikki vil nýta pening til at gera ein nøgdarlista, so er tað órimligt at krevja av øllum teimum meistarum, ið bjóða, at teir skulu gera nøgdarlista ókeypis. Og tá er ikki vist, at meistararnir kappast um sama arbeiði.

Handverksvinnan í Føroyum er sett saman av smáum meistarum og smáum byggifeløgum við litlari ella ongari umsiting. Teir eru fírir fyri at gera ein nøgdarlista, men hava ikki orku at gera nøgdarlista sjálvir ella ráð at lata listar gera. Tað er ikki av óðugnaskapi, soleiðis sum Norðlýsið skrivur.

Meistarar og byggifeløg í londum, sum líkjast okkara, hava ongan møguleika at vera við í útbjóðingum móti teimum stóru entreprenørfyrirkunum. Teir mugu nýðast við smáarbeiði ella at vera undirentreprenørar.

Vilja Norðlýsið og »bak« í Dimmalætting hava, at vit skulu vanda aftur til fímti-

ári og lata øll arbeiði í Føroyum til nakrar stórar danskar byggifyritøkur, meðan føroyskir meistarar kunnu sleppa at fáa onkra litla undirenterpris frá teimum?

Føroyskir byggiharrar hava eisini roynt at sloppið sær undan at gera ordiligt útbjóðingartilfar, m.a. við

at skáka sær undan at gera nøgdarlista.

Hesum royndum hevur Føroya Handverksmeistarafelag altíð kunnað steðga. Tí fer felagið heldur ikki at slaka fyri trýsti frá danskum byggiharra, hóast Norðlýsið og »bakbit« halda, at handverksmeistararnir áttu at verið so svangir, at teir

treytaleyst skuldu tikið í móti øllum arbeiði, í staðin fyri at órógva føroyska arbeiðsmarknaðin við boykottum.

26. januar 1995

Føroya Handverksmeistarafelag

Vilhelm M. Johannesen, form.

viðmerking

Móðurflokkarnir hjá Javnaðar- og Fólkaflokkinum:

Hava nú stungið føroyingar í ryggin

– Tað verður mangan spurt: Hvát kostar loysingin, men eg vil heldur vanda spurninginum: Hava vit ráð til samband? skrivur Heini O. Heinesen, løgtingsmaður í hesi greinini

Oli Breckmann hevur síðan hann kom á fólkating sleikt stævið á gólvinum á Kristiansborg fyrri at tekjast Poul Schlüter og hansara høgra stjórn. Hann hevur við øðrum orðum umvegis stuðlað tann ágang móti føroyingum, sum í dag er alment kendur.

Tað sama kann sigast um umbod Javnaðarflokksins. Teir hava ligið á knønum og tilbíðið eina og hvørja javnaðarstjórn og lovpriðað ríkisfelagsskapinum – ja, teir eru enn tá farnir so langt at siga, at úrslitið av hesum felagsskapi skuldi blíva tað væl kenda fólkaheimið Føroyar.

Visa nú sitt sanna andlit

Hesir báðir brøðraflokkar javnaðar- og fólkafloksmanna hava nú kastað hamin og vísa sitt sanna andlit móti teirri føroysku tjóðini. Var tað ikki Óli Breckmann, sum brúkti orðið »hentir bytlingar« um onkran? Eg hugsi, at nú kann hetta orðið av røttum brúkast um hesar báðar flokkar.

Tað, sum stendur hvørjum mansbarni í Føroyum greitt í dag er, at tann lovpriðaði ríkisfelagsskapurin og heimastýrslógin hava spælt fallit.

Men hetta er ikki nakað nýtt fyri okkum tjóðveldis-

fólk. Vit spyrja: Hvussu leingi ætla sambandsflokkarnir at renna undan veruleikanum?

Tað, sum er sligið rímmarfast við sjeitummaseymi er, at tað eru føroyingar, sum hava ábyrgd av Føroyum, og hvat skuldi tað annað verið.

Veruleikin í borðinum

Men tað, sum hevur verið prentað inn í føroyingar av sambandsflokkunum er, at tað ger tað sama, hvussu vit týggja okkum í Føroyum; danir skulu nokk lofta okkum!

Sama hevur verið galdandi fyri ein part av okkara vinnulívi; her hevur í alt ov stóran mun verið dúvað uppá landskassan.

Í dag liggur veruleikin á borðinum. Landskassin er ikki fírir fyri at lofta nøkrum, og danir hava ongan hug at hjálpa føroyingum, uttan at teir fáa hesar gávur ferfaldt aftur.

Men tað, sum er ótílegiligt, er, at danskt stjórnarvald hjálpir peningavaldinum í Danmark at blóðsúgva føroyingar.

Huldumenn í Tinganesi

Tað seinasta nýggja er, at umbod fyri Maersk hava verið í Tinganesi á loyni-

fundi við sambandsløgmannin, Edmund Joensen, um at gera ein rossahandil, soleiðis at teir kunnu keypa Atlantsflog og so sjálfandi eisini hangarin har vesturi í Vágum. Átlanin hjá teimum við hesum er, at teir aftur kunnu fáa monopol uppá Føroyaflúgingina, samstundis sum teir standa klárir til frálavandvinnuna, tá ið farið verður at bora eftir olju undir Føroyum.

Sama tógvið á snælduni

Tað má standa hvørjum hugsandi føroyingi greitt, at tá ið oljuvinnan kemur í gongd, kemur hetta at økja munandi um flúgvingina uppá Føroyar. Men her er sama tógvið á snælduni; føroyingar skulu bert gerast húskallar í egnum landi.

Einasta gongda leið er, at vit føroyingar taka ábyrgd fyri føroysku tjóðini. Hetta er og hevur altíð verið aðalhugsan Tjóðveldisflokksins – líka frá stovnanini.

Tað verður mangan spurt, hvat kostar loysingin. Eg vil heldur vanda spurninginum: Hava vit ráð til samband?

Heini O. Heinesen, løgtingsmaður

viðmerking

Ov bíligt, Óli

Flest allir føroyingar hava ta seinastu tíðina havt eygu og oyru vend móti tí sokallaða bankamálinum. Og ikki er tað fírt, at menn og kvinnur, eins væl og flokkar hava profilerað seg uppá júst hetta málið.

Ikki er tað so undrunarvert, at flest øll hava áhuga í gongdini í málinum, tí tað er sum um vit ikki kunnu koma víðari, uttan at vit finna útav, hvat tað var sum hendi. Kanska hendan kanningin kundi klárlagt hvat tað var, sum varð gjørt skeivt, og verið okkum lærdomur fyri framtíðina.

Tað var ikki sprot, at menn vóru óeinigir á máli um hvussu kanningin skuldi fara fram, um tað skuldi verða dómarakanning ella ikki. Men aftan á atkvøðugreiddi í løgtinginum, so var tað heilt greitt hvat politikarar, fólksins vegna,

mæltu til. Vit vildu hava eina dómarakanning, einki minni kundi gera tað.

Tað sá eisini út sum um danska stjórnin ikki kom uttan um eina dómarakanning, tí annars vildi hon fáa ein meiriluta í tinginum ímóti sær.

Tað, sum gjørdi at danska stjórnin ikki vil ganga okkum á móti, var ikki drál frá føroyskari síðu, men klára útmelding frá konservativa flokkinum í Danmark, hvar hann gjørdi klárt, at hann ikki fór at ganga ynsum um eina dómarakanning á móti.

Sum øllum kunnugt, so er okkara fólkatingsumbod, Óli Breckmann, ein av stuðlumum undir hesum flokki. Tað skal ikki ligga honum til last, at hann ikki fekk konservativa flokkin at ganga okkum á móti, men tá hann roynir at vanda egg-

unum frá veruleikanum, so gerst tað ovboðið.

Í Degi og Viku fríggjakvøldið 27. januar segði Óli, at tað var Føroya Landsstýri, sum ikki vildi hava eina dómarakanning. Hetta eru beinleiðis ósannindi. Eg kann ikki svara fyri hvat, hvør einstakur landsstýrismaður persónliga hevði ynskt at úrslitið bleiv, men Føroya Landsstýri avgreiddi løgtingsamtýktina soleiðis sum hon kom úr tinginum.

Helst er úttalisi Óla Breckmanns útrykk fyri tí frustratión, sum hevur gjørt seg galdandi, tá partmenninir niðri á Christiansborg fingur kaldar fótur og góvu seg at syngja við sosialistunum.

Sámal Petur í Grund, landsstýrismaður